

**РЕПУБЛИКА СРБИЈА
ДРЖАВНА РЕВИЗОРСКА ИНСТИТУЦИЈА**

**ПОСЛЕРЕВИЗИОНИ ИЗВЕШТАЈ О МЕРАМА ИСПРАВЉАЊА
МИНИСТАРСТВА ГРАЂЕВИНАРСТВА, САОБРАЋАЈА И
ИНФРАСТРУКТУРЕ
ПО РЕВИЗИЈИ СВРСИСХОДНОСТИ ПОСЛОВАЊА
„СВРСИСХОДНОСТ УПРАВЉАЊА ВОДОВОДНОМ
ИНФРАСТРУКТУРОМ“**

**Број: 400-1100/2019-04/85
Београд, 12.05.2020. године**

САДРЖАЈ

1.	УВОД.....	3
2.	НЕСВРСИСХОДНОСТИ И МЕРЕ ИСПРАВЉАЊА	4
3.	МИШЉЕЊЕ О ИСКАЗАНИМ МЕРАМА ИСПРАВЉАЊА	8

1. УВОД

Државна ревизорска институција издала је Извештај о ревизији сврсисходности пословања „Сврсисходност управљања водоводном инфраструктуром”, број: 400–1100/2019–04/50 од 25. новембра 2019. године, у којем је навела закључке и налазе.

С обзиром да све откривене несврсисходности нису биле отклоњене у току ревизије, Институција је од субјекта ревизије захтевала достављање одазивног извештаја.

Субјект ревизије је у остављеном року од 90 дана доставио одазивни извештај, који је потписало и печатом оверило одговорно лице.

У одазивном извештају су приказане мере исправљања утврђених несврсисходности. У послеревизионом поступку смо прегледали одазивни извештај и оценили његову веродостојност и оценили да ли су мере исправљања задовољавајуће.

У овом извештају:

- приказујемо несврсисходности које су обелодањене у извештају о ревизији за које је захтевано предузимање мера исправљања,
- резимирамо предузете мере исправљања и
- дајемо мишљење о томе да ли су мере за исправљање стања, исказане у одазивном извештају, задовољавајуће.

2. НЕСВРСИСХОДНОСТИ И МЕРЕ ИСПРАВЉАЊА

2.1. Закључак 3: Министарство у области комуналне инфраструктуре и комуналних делатности и министарство у области управљања водама, предузетим мерама у оквиру својих надлежности, нису у потпуности допринела ефективном управљању водоводном инфраструктуром и смањењу губитака воде у систему водоснабдевања, због недостатка системског поступања.

2.1.1. Налаз 3.1. Министарство грађевинарства, саобраћаја и инфраструктуре, и поред утврђеног стања и спроведених мера у вези са губицима воде, није предузело мере или предложило Влади доношење прописа или предузимање мера које би дале системски допринос дугорочном смањењу губитака воде.

2.1.1.1. Опис несврсисходности

Министарство је у периоду од 2009. до 2018. године спровело програме унапређења водоснабдевања и комуналне инфраструктуре у градовима/општинама средње величине у Србији, на основу Споразума између Савета министара Србије и Црне Горе и Савезне Републике Немачке о техничкој сарадњи и помоћи, као и Протокола о преговорима развојне сарадње између Владе СР Немачке и Владе Републике Србије.

Према достављеним подацима Програмима је обухваћено 17 градова/општина у Србији, што је око 12% свих ЈЛС (у Србији има 145 градова/општина).

С друге стране, министарство указује на значај проблема губитака воде. У Извештају о обављању комуналних делатности за 2016. годину, на пример, истиче се да се око 34% (226.183.000 м³) захваћене или 52% воде упућене у потрошњу губи, што је количина за 2% већа него претходне године, као и да је „вода која не доноси приход“ (NRW – Non-Revenue Water), већа за 10% него прошле године. Анализа је завршена констатацијом да је вода добијена смањењем губитака око 15 пута јефтинија од новодоведене воде.

И поред констатација о значају смањења губитака воде у Извештају о обављању комуналних делатности, током ревизије нисмо се уверили да је министарство у оквиру својих надлежности предузело мере или предложило Влади доношење прописа и предузимање мера, на основу проучавања последица утврђеног стања (велики губици воде у системима водоснабдевања), које би дале системски допринос дугорочном смањењу губитака воде. Имајући у виду број и величину ЈЛС које су обухваћене пројектима, период реализације пројеката, као и висок ниво губитака воде, може се закључити да министарство у претходном периоду није предузело системске мере за унапређење делатности водоснабдевања на територији Републике Србије.

Препорука број 14:

Препоручујемо одговорним лицима Министарства грађевинарства, саобраћаја и инфраструктуре да предузму мере или предложе Влади РС доношење прописа или предузимање мера које би дале системски допринос дугорочном смањењу губитака воде.

2.1.1.2. Исказане мере исправљања

Одговорним лицима Министарства грађевинарства, саобраћаја и инфраструктуре, дата је препорука да предузму мере или предложи Влади РС доношење прописа или предузимање мера које би дале системски допринос дугорочном смањењу губитака воде.

Препоруци је дат приоритет 2 који означава несврсисходности које је могуће отклонити у року до годину дана, односно, препоруке по којима је потребно поступити у року до годину дана.

По препоруци, у одазивном извештају број 401 – 00 – 01222/2019 - 01 од 12. марта 2020. године, Министарство грађевинарства, саобраћаја и инфраструктуре је обавестило Државну ревизорску институцију да је до дана достављања одазивног извештаја предузело следеће мере и активности ради отклањања несврсисходности или смањења ризика од појављивања несврсисходности у будућем пословању:

Министарство је:

1. 29.05.2019. године јединицама локалне самоуправе упутило Јавни позив за исказивање инвестиционих потреба и заинтересованости ради учествовања у Програму: „Помоћ при изradi и пројектовању хидротехничких објеката водоснабдевања и канализације и проширењу постојећих“ заједно са обрасцем за попуњавање основних података о локалној самоуправи. На позив је одговорило 115 јединица локалне самоуправе;
2. 19.07.2019. године пријављеним јединицама локалне самоуправе упутило Јавни позив II са прилозима за податке који се тичу пословања комуналног предузећа за водовод и канализацију, као и за детаљнији опис потреба: опис потребних пројеката, подаци о имовинско правном статусу, нивоу пројектне документације и процени коштања предложеног пројекта. Свих 115 пријављених ЈЛС је доставило тражене податке министарству на основу којих се спроводи детаљна анализа стања и потреба.

Такође, субјект ревизије је навео и описао мере и активности које ће бити предузете ради отклањања несврсисходности или смањења ризика од појављивања несврсисходности у будућем пословању, и то:

Након прикупљања прилога са описаним потребама, спроводи се детаљна анализа стања и потреба комуналних предузећа и локалних самоуправа и оцена тражених мера и утврђивање приоритета. Како је у извештају Државне ревизорске институције захтевано, до краја 2020. године на основу анализе која је у току, израдиће се листа инвестиционих приоритета за системско унапређење стања како у погледу смањења губитака тако и у побољшању квалитета воде и покретања иницијативе код међународних финансијских институција за финансирање приоритета како би допринели побољшању у овој области.

Као одговорно лице, наведен је Државни секретар.

Достављени докази о предузетој мери:

- 1) Јавни позив свим ЈЛС за исказивање инвестиционих потреба и заинтересованости ради учествовања у Програму од 29.05.2019. године;
- 2) Јавни позив II од 19.07.2019. године пријављеним јединицама локалних самоуправа са 2 прилога:
 - Прилог 1 – образац који је требало попунити подацима који се тичу пословања комуналног предузећа за водовод и канализацију које су попуњавала комунална предузећа;
 - Прилог 2 – образац који је требало попунити подацима о називу и описом потребних пројеката, подацима о имовинско правном статусу, нивоу пројектне документације и процени коштања предложеног пројекта.

Свих 115 пријављених ЈЛС је доставило тражене податке министарству на основу којих се спроводи детаљна анализа стања и потреба.

2.1.1.3. Оцена мера исправљања

Описану меру исправљања оцењујемо као задовољавајућу. Оцена је извршена имајући у виду приоритет дате препоруке, односно период у коме је објективно могуће предузети мере исправљања. Отклањање утврђене несврсисходности је у току.

2.1.2. Налаз 3.2: Министарство грађевинарства, саобраћаја и инфраструктуре, не прати адекватно ефикасност вршилаца комуналне делатности водоснабдевања, зато што није дало предлог Влади да уреди показатеље ефикасности вршилаца комуналне делатности снабдевања водом за пиће.

2.1.2.1. Опис несврсисходности

Током ревизије утврдили смо да министарство није адекватно пратило ефикасност вршилаца комуналне делатности водоснабдевања на основу показатеља квалитета и ефикасности пружања услуга, као једног од мерила за обављање комуналних делатности које уређује Влада у оквиру својих надлежности.

У члану 8. Закона о комуналним делатностима, дефинисано је да су јединице локалне самоуправе дужне да до краја фебруара текуће године доставе Министарству извештај, на прописаном обрасцу, у вези са обављањем комуналних делатности у претходној години, као и да министарство прати квалитет и обухват пружања комуналних услуга, ефикасност вршилаца комуналне делатности, кретање цена, број запослених и ниво улагања у одржавање и изградњу комуналне инфраструктуре и о својим налазима најмање једном годишње обавештава Владу и јавност. У ревидираном периоду јединице локалне самоуправе достављале су министарству податке о обављању комуналних делатности на обрасцу који није прописан.

Осим тога, наведени подаци су збирни и дају информацију о стању у делатности водоснабдевања, без поређења ефикасности пословања између вршилаца комуналних делатности и предлога мера које ће предузети или предложити Влади за унапређење.

Министарство у поступку ревизије није доставило доказ о постојању акта који уређује праћење ефикасности вршилаца комуналне делатности, нити да је дало предлог Влади да прописом уреди показатеље ефикасности пружања услуга, као једног од мерила за обављање комуналне делатности.

Последица недостатка мерила, односно, показатеља ефикасности вршилаца комуналне делатности водоснабдевања је немогућност утврђивања и поређења њихове успешности и доприноса развоју и унапређењу система водоснабдевања и смањењу губитака воде.

Препорука број 15:

Препоручујемо одговорним лицима Министарства грађевинарства, саобраћаја и инфраструктуре да дају предлог Влади да уреди показатеље ефикасности вршилаца комуналне делатности снабдевања водом за пиће у циљу адекватног праћења њихове ефикасности.

2.1.2.2. Исказане мере исправљања

Одговорним лицима Министарства грађевинарства, саобраћаја и инфраструктуре дата је препорука да дају предлог Влади да уреди показатеље ефикасности вршилаца комуналне делатности снабдевања водом за пиће у циљу адекватног праћења њихове ефикасности.

Препоруци је дат Приоритет 2 који означава несврсисходности које је могуће отклонити у року до годину дана, односно, препоруке по којима је потребно поступити у року до годину дана.

По препоруци, Министарство грађевинарства, саобраћаја и инфраструктуре је обавестило Државну ревизорску институцију да је до дана достављања одазивног извештаја предузело следеће мере и активности ради отклањања несврсисходности или смањења ризика од појављивања несврсисходности у будућем пословању:

Чланом 8. став 7 Закона о комуналним делатностима (Сл.гласник РС“ бр.88/11, 104/16 и 95/18), прописано је да министар надлежан за послове комуналних делатности прописује изглед обрасца из става 1. и 4. овог члана. Сходно наведеном, Министарство је приступило образовању Посебне радне групе за израду Правилника о изгледу обрасца у вези са обављањем комуналне делатности. Послати су дописи институцијама како би делегирани чланове посебне радне групе. Такође, субјект ревизије је навео и описао мере и активности које ће бити предузете ради отклањања несврсисходности или смањења ризика од појављивања несврсисходности у будућем пословању, и то:

По доношењу Правилника о изгледу обрасца у вези са обављањем комуналне делатности, упитник за комуналну делатност водоснабдевање и одвођење отпадних вода садржаће сва битна питања која се тичу губитака воде тј. воде која не доноси приход и њиховом детаљном обрадом моћи ће да се сагледа стварно стање у овој комуналној делатности као и да се након обраде пристиглих података од стране ЈЛС предложе мере и активности које би смањиле ризик од појављивања несврсисходности.

Одоговорност за спровођење наведеног, додељена је Државном секретару.

Достављени докази о предузетој мери:

- Допис Министарству државне управе и локалне самоуправе
- Допис Канцеларији за информационе технологије и електронску управу
- Допис Привредној комори Србије
- Допис Удружењу за технологију воде и санитарно инжењерство
- Допис Удружењу водовода и канализације Србије.

У достављеним дописима се тражи да се одреди представник поменутог министарства који ће бити члан Посебне радне групе за израду Правилника о изгледу обрасца у вези са обављањем комуналне делатности. Након делегирања чланова радне групе израдиће се Решење о образовању Посебне радне групе за израду Правилника о изгледу обрасца у вези са обављањем комуналне делатности.

2.1.2.3. Оцена мера исправљања

Описану меру исправљања оцењујемо као задовољавајућу.

Оцена је извршена имајући у виду приоритет дате препоруке, односно период у коме је објективно могуће предузети мере исправљања. Отклањање утврђене несврсисходности је у току.

3. МИШЉЕЊЕ О ИСКАЗАНИМ МЕРАМА ИСПРАВЉАЊА

Прегледали смо одазивни извештај број: 401 – 00 – 01222/2019 - 01, од 12. марта 2020. године, који је поднело Министарство грађевинарства, саобраћаја и инфраструктуре. Оценили смо да је одазивни извештај, који је потписало и печатом оверило одговорно лице субјекта ревизије, веродостојан.

Вредновање мера исправљања смо оценили на основу њиховог описа и достављене документације. Сматрамо да смо добили довољне и одговарајуће доказе да можемо изрећи мишљење да ли су мере исправљања задовољавајуће.

Оцењујемо, да су мере исправљања, описане у одазивном извештају који је поднело Министарство грађевинарства, саобраћаја и инфраструктуре задовољавајуће.

Напомена:

У складу са одредбама члана 37. Закона о Државној ревизорској институцији, а након истека рокова исказаним у одазивном извештају, потребно је да обавештавате Државну ревизорску институцију о предузетим мерама и активностима о отклањању откривених несврсисходности према роковима из одазивног извештаја и доставите одговарајуће доказе.

Државна ревизорска институција ће наставити да прати отклањање откривених несврсисходности и периодично ће вам упућивати захтеве за доставу обавештења у складу са одредбама члана 37. Закона о Државној ревизорској институцији.

По истеку три године Државна ревизорска институција ће утврђивати ефекте остварене након спровођења препорука и отклањања откривених несврсисходности.

У ове ефекте укључиће се и ефекти које будете ви исказали предузетим мерама и активностима из одазивног извештаја.

Генерални државни ревизор

Др Душко Пејовић
Државна ревизорска институција
Макензијева 41
11000 Београд, Србија
12.05.2020. године

Достављено:

- Министарство грађевинарства, саобраћаја и инфраструктуре и
- Архиви